

- оцінку безпосередніх і віддалених результатів лікування пацієнтів з використанням тих чи інших методів ортодонтчного лікування;
- аналіз помилок та ускладнень в діагностиці та лікуванні.

Так, на кафедрі за короткий термін проведені клінічні конференції за наступними темами:

- «Етіологічні фактори виникнення стійкої ретенції постійних зубів» (дві частини) – огляд літератури;
- «Етіологічні чинники виникнення, клініка, діагностика та лікування адентії постійних зубів» (дві частини) – огляд літератури;
- «Результати та аналіз діагностичних даних пацієнта із ретенцією постійного ікла на верхній щелепі зліва» – клінічний випадок;
- «Методика розшифрування ТРГ голови за Arnett» (дві частини);
- «Результати та аналіз діагностичних даних пацієнта із II1 за Angle» – клінічний випадок;
- «Хірургічні методи лікування аномалій зубощелепно-лицевої ділянки: ортогнатична хірургія» - огляд декількох клінічних випадків.

Досвід проведення клінічних конференцій має свої позитивні результати. Так, студенти наукового гуртка кафедри є призерами студентських науково-практичних конференцій. Клінічні ординатори та магістри свої спостереження оформлюють у вигляді наукових тез та статей.

ОГЛЯД ЕФЕКТИВНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗААУДИТОРНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Тесленко О.І., Баля Г.М.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

У праці представлено критичний аналіз існуючих методик навчання та оцінювання занять. Автори акцентували увагу на необхідності широкого запровадження інформаційних технологій, що дозволять привести освітні технології вищої медичної школи до сучасних вимог, та виховати конкурентоспроможного фахівця.

Ключові слова: самостійна робота, позааудиторна робота, інформаційні технології.

Сучасна організація навчального процесу потребує модернізації освітньої діяльності в контексті європейських вимог. Структурований у кредитах план навчання, модульна система викладання, рейтингова система оцінки знань, а головне, перехід від пасивних до активних форм навчання (самостійна робота студента) створюють передумови до безперервного пошуку нового, актуального знання, до кваліфікованого здійснення інформаційних процесів (пошуку, зберігання, обробки та поширення). Для успішної роботи студентів необхідно, щоб вони мали випереджаючу уяву про методи, засоби, можливі результати вирішення навчальних завдань.

Недоліки традиційного навчання, відсутність індивідуального підходу та низька ефективність шкали оцінки знань потребує конкурсного навчання, що стає можливим тільки при регулярній самостійній роботі студентів. Рух у напрямку підготовки кадрів традиційними лекціями, семінарами, практичними підсумковими заняттями вичерпує свої ресурси, тому тільки позааудиторна, самостійна, консультативна, індивідуальна цілеспрямована, активна творча робота може забезпечити швидке професійне зростання. В таких умовах саме кредитно-модульна система організації навчального процесу спонукає студентів до активної самостійної роботи щоб отримати необхідні для опанування професії знання.

Соціальна затребуваність лікаря як ніколи залежить від уміння проявити ініціативу, вирішити нестандартну задачу, від здатності до планування та прогнозування своїх самостійних дій. Методика та організація всієї навчальної діяльності має за мету спрямувати майбутніх фахівців на ефективну самоосвіту. Одночасно змінюється й функція викладача, оскільки акцент його діяльності спрямований на забезпечення формування та визначення характеру інформаційного середовища, включення індивідуального завдання у структуру практичного заняття або лекції. Визначальними при впровадженні сучасних технологій в освіту є педагогічна змістовність навчального матеріалу, яка безумовно, неможлива без повноцінного знання викладачами та студентами іноземних мов.

Тому вирішення таких складних завдань залежить від рівня підготовки самих викладачів, від їх здатності чітко орієнтуватися в постійно зростаючій кількості інформації, від їх бажання стати на рівень сучасних методів пошуку, висвітлення та переробки інформації.

Зростання ролі інформаційних технологій в професійній підготовці сучасного лікаря сприяє зростанню зацікавленості студентів до інформаційних технологій і різних аспектів їх застосування. З'являється можливість використання таких засобів для вирішення широкого кола дослідницьких, навчальних та позанавчальних завдань. Інформаційні технології, використовувані у позааудиторній діяльності,

виступають засобом комунікації, самовираження і самореалізації. Цьому сприяє, передусім, спрямованість освітньої самостійної діяльності на реалізацію конкретних проектів. Позааудиторна діяльність студентів з використанням інформаційних технологій сприяє не лише якісній підготовці випускників вишів до професійної діяльності в умовах інформатизації суспільства, що інтенсивно розвивається, але і формуванню інформаційної культури фахівця.

У якості основного інформаційно-предметного середовища виступають курси дистанційного навчання, електронні підручники, що розміщуються на вітчизняних освітніх сайтах; віртуальні бібліотеки; бази даних освітніх ресурсів; веб-квести, призначені для навчальних цілей; телекомунікаційні проекти; віртуальні методичні об'єднання викладачів та лікарів; телеконференції, форуми для медичних працівників; консультаційні віртуальні центри; наукові об'єднання студентів, тощо.

Досить важливим є організаційний аспект такого навчального процесу. Безумовно, пріоритетним є забезпечення наступних умов:

- можливість отримувати необхідні фундаментальні знання, осмислюючи їх так, щоб використати для вирішення конкретних пізнавальних або практичних проблем;
- обговорення зі своїми колегами (у тому числі у ряді випадків і з зарубіжними) проблем, що виникають в процесі пізнавальної діяльності;
- можливість працювати з додатковими джерелами інформації, необхідними для вирішення поставленого пізнавального завдання;
- здатність вести спостереження, ставити самостійні досліди, використовуючи, окрім іншого, різноманітні доступні Інтернет-технології;
- реалізація творчих індивідуальних та колективних проектів (дослідницький, практично-орієнтовний; моно-, міжпредметний; короткотривалий, довгостроковий).

Нині майже в усіх вищих навчальних закладах, у тій чи іншій мірі, ведуться розробки в області організації самостійної роботи студентів з використанням сучасних інформаційних технологій. Є певний досвід організації позааудиторної і самостійної роботи студентів з використанням навчальних програм, електронних навчальних посібників з різних курсів, системи проектних завдань. Проте при використанні цих методів виникає потреба в додаткових організаційних заходах.

На нашу думку, створення повноцінного інформаційно-освітнього середовища вишу дозволяє оптимізувати планування самостійної роботи студента, вибір напрямку його науково-практичної діяльності. Основним структурним елементом при цьому є віртуальне представництво кафедри, що реалізується у вигляді інформаційних баз, які містять електронні книги, комп'ютерні навчальні системи; віртуальні лабораторії; засоби забезпечення підтримки учебного процесу кафедри через корпоративну сітку навчального закладу, тощо).

Основними напрямками використання можливостей такого інформаційно-освітнього середовища є:

- організація різних видів навчальної діяльності по роботі з учбовою інформацією на основі використання технології Мультимедіа, ресурсів телекомунікаційних мереж, технології "Віртуальна реальність";
- здійснення імітації та моделювання будь-яких, що піддаються опису клінічних процесів та ситуацій, для створення учбових тренажерів, що максимально наближають діяльність студента до реальності;
- розробка віртуальних світів, які виступають у відношенні до реального світу як схеми або моделі, здатні стимулювати динаміку процесів, що вивчаються, або закономірності з подальшим аналізом студентом та виявленням тенденцій їх розвитку;
- автоматизація процесу встановлення рівня знань, умінь і навичок при здійсненні основних видів учбової діяльності з використанням інформаційних і комунікаційних технологій.

Такий модуль планування роботи також дає можливість отримати студентів нові та закріпити набуті знання, вміння і навички, шляхом спілкування з викладачем, використовуючи електронну пошту чи інші засоби зв'язку. Використання електронних бібліотек забезпечує швидкість та доступність отримання інформації, стимулює студента до більш поглибленого вивчення предмету.

Таким чином, самостійна робота студентів з необхідною індивідуальною та консультативною підтримкою викладача, спільна зацікавленість у досягненні мети створює творчу команду однодумців, сприяє відпрацюванню академічних програм і стандартів, критеріїв оцінки навчальної діяльності що відповідає встановленим стандартам освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійних програм підготовки фахівців.